

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 89

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 5 februarie 2019

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 597 din 27 septembrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 25 alin. (3) și (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, în forma anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 66/2016 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor	2-4	art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 privind unele măsuri pentru salarizarea personalului plătit din fonduri publice, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare și art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 privind unele măsuri bugetare în anul 2017, prorogarea unor termene, precum și modificarea și completarea unor acte normative	5-10
Decizia nr. 616 din 2 octombrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. (1) din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, art. II art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, precum și pentru instituirea altor măsuri financiare în domeniul bugetar, art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, art. 9 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, precum și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015, în ansamblul său,		Decizia nr. 618 din 2 octombrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 30 alin. (1) lit. e), alin. (2) și (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice și ale art. II din Legea nr. 325/2015 pentru modificarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice	11-13
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE			
		27. — Ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale privind aprobarea Ghidului solicitantului aferent măsurii II.9 „Conversia la sistemele de management de mediu și audit și la acvacultura ecologică” din Programul operațional pentru pescuit și afaceri maritime 2014—2020	14
ACTE ALE ORDINULUI ASISTENȚILOR MEDICALI GENERALIȘTI, MOAȘELOR ȘI ASISTENȚILOR MEDICALI DIN ROMÂNIA			
		3. — Decizie pentru modificarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activității Comisiei naționale/teritoriale de etică și deontologie a Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, adoptat prin Hotărârea Biroului executiv al Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România nr. 26/2009	15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 597**

din 27 septembrie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 25 alin. (3) și (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, în forma anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 66/2016 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Bianca Drăghici	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 25 alin. (3) și (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, excepție ridicată, din oficiu, de Curtea de Apel Cluj — Secția a IV-a pentru litigiile de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 4.142/117/2015* și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.430D/2017.

2. La apelul nominal se prezintă, pentru partea Societatea Lenti & Visione — S.R.L., domnul avocat Sergiu Radu Sălăjan-lusan, cu împuternicire depusă la dosar. Lipsește partea Carmen Andreea Moldovan, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra faptului că, la dosar, partea Carmen Andreea Moldovan a depus concluzii scrise, prin care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Societății Lenti & Visione — S.R.L., care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate pentru motivele exprimate, pe larg, în încheierea de sesizare a Curții Constituționale.

5. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată, având în vedere că dispozițiile legale criticate reflectă opțiunea legiuitorului cu privire la protecția socială a salariaților aflați fie în concediu pentru creșterea copilului, fie în plata stimulentului de inserție. Ca atare, aceste prevederi nu contravin principiului constituțional al nediscriminării, interdicția fiind stabilită pentru orice angajator care are încadrați salariați care se găsesc într-o astfel de situație. Scopul normei este de a garanta protecția juridică a oricărei persoane dintre cele avute în vedere de textele legale criticate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

6. Prin Încheierea din 6 februarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 4.142/117/2015*, **Curtea de Apel Cluj — Secția a IV-a pentru litigiile de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 25 alin. (3) și (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor.** Excepția a fost ridicată, din oficiu, de instanța de judecată, în calea de atac a apelului declarat împotriva Sentinței civile nr. 2.140 din 4 iulie 2016,

pronunțată de Tribunalul Cluj, în Dosarul nr. 4.142/117/2015, într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații formulate împotriva unei decizii de concediere.

7. În motivarea excepției de neconstituționalitate, instanța de trimitere apreciază că, prin extinderea interdicției de concediere a salariaței ce a revenit din concediul pentru creșterea copilului, respectiv care se află în plata stimulentului de inserție, pe o durată de 6 luni, indiferent de cauza concedierii ce ar putea să apară, legiuitorul așază o sarcină de protecție socială pe seama angajatorilor, chiar dacă aceștia sunt persoane juridice private și nu trebuie să suporte financiar intențiile de ocrotire socială materializate prin legislație. Or, în măsura în care, indiferent de cauza concedierii, angajatorului îi este interzis să concedieze o salariată/un salariat aflată/aflat în una dintre situațiile pe care le evocă textul, timp de 6 luni de la revenirea salariatului în unitate, angajatorului îi sunt afectate drepturile constituționale de acces la instanță și, finalmente, la egalitate în fața legii, punând, totodată, în sarcina sa protecția socială a angajatului său.

8. Instanța afirmă că, prin interzicerea *de plano* a concedierii, indiferent de cauzele acesteia, în ceea ce-i privește pe salariații care s-au întors din concediul pentru creșterea copilului, timp de 6 luni de la întoarcere, angajatorul este lipsit de accesul la instanță, neputând practic să susțină în fața acesteia oportunitatea, realitatea și legalitatea unei eventuale desființări a postului. Totodată, este încălcată în acest mod egalitatea de tratament față de alți angajatori care vor să își desființeze posturi, însă nu au angajați care să se fi întors din concediul pentru creșterea copilului sau care să se afle în plata stimulentului de inserție.

9. Instanța apreciază că situația este excesiv împovărătoare pentru angajator nu numai în cazul desființării postului, ci și în alte situații, precum aceea a săvârșirii unor abateri disciplinare grave, pentru că textul interzice orice desfacere a contractului de muncă, indiferent de motiv.

10. Practic, prin prelungirea perioadei de ocrotire a angajatului care s-a întors din concediul pentru creșterea copilului, respectiv care se află în plata stimulentului de inserție, cu încă 6 luni, statul așază ocrotirea socială a acestora pe umerii angajatorilor, ignorând faptul că există pe lângă angajatorii publici, pentru care poate fi legitimă o astfel de decizie a statului, și angajatori privați, care nu au de ce să suporte intențiile sociale ale statului.

11. Se arată că oricum salariații nu pot fi concediați pe durata gravidității, a concediului de maternitate, a concediului pentru creșterea copilului etc. (art. 60 din Codul muncii), prin aceste reglementări fiind asigurată o suficientă protecție și respectare a standardelor europene în materie, tot astfel cum, prin existența posibilității contestării în instanță a unor eventuale abuzuri ale angajatorilor, salariații au asigurată, din nou, protecția împotriva concedierii nelegale.

12. Instanța arată că înțelege că revenirea angajaților dintr-un concediu prelungit, cum este cel pentru creșterea copilului sau, în cazul salariaților aflați în plata stimulentului de inserție, cel de maternitate, poate fi problematică și poate stârni la nivelul angajatorilor un reflex de debarasare de acești angajați, însă

acest lucru poate fi prevenit și reglementat în alt mod, mai nuanțat, iar nu prin interzicerea *de plano* a oricărei concedieri pe o durată de 6 luni, indiferent de motivele ce pot apărea.

13. În opinia instanței, ceea ce determină practic neconstituționalitatea acestui articol este faptul că, în ipoteza desființării unui post, angajatul este obligat să mențină salariatul în funcție și să îi plătească drepturile ce decurg din contractul individual de muncă, fără a mai putea beneficia însă, corelativ, de munca acestuia, câtă vreme postul angajatului nu mai există. Este situația în care, în perioada de 2 ani cât salariața/salariatul ar fi fost în concediu pentru creșterea copilului, societatea ar fi trecut prin proceduri de reorganizare, care, chiar dacă nu au avut efectul unui faliment sau al unei reorganizări judiciare, în fapt ar fi însemnat desființarea unor puncte de muncă, a unor secții etc. Ca atare, la întoarcerea din acest concediu, salariatul va beneficia în acest caz atât de drepturile salariale, cât și de cele aferente acestuia fără a presta muncă în schimbul acestora, ceea ce schimbă natura juridică a acestei plăți, din salariu (ce reprezintă contraprestația muncii, conform art. 159 din Codul muncii) într-un ajutor social, datorat independent de faptul de a presta în schimbul său o muncă și indiferent de calitatea ei (în cazul comiterii unor abateri disciplinare grave). Practic, salariatul se află în prelungirea unei protecții sociale, de data aceasta costurile protecției urmând a fi suportate de un angajator privat.

14. Or, rezultă în mod neechivoc, din prevederile constituționale ale art. 44 și 56, că sarcina protecției sociale revine statului, nefiind permis ca, pe o cale ocolită, să treacă această sarcină pe umerii persoanelor fizice sau juridice, în afara sistemului de taxe și contribuții specifice.

15. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

16. **Guvernul** apreciază că excepția invocată este neîntemeiată. Astfel, consideră că dispozițiile legale criticate reflectă opțiunea legiuitorului cu privire la protecția socială a unor persoane aflate într-o situație aparte, și anume salariații care se află fie în concediu de creștere a copilului, fie în perioada de plată a stimulentului de inserție. Ca atare, se susține că aceste dispoziții nu încalcă sub niciun aspect principiul constituțional al nediscriminării, interdicția respectivă fiind stabilită pentru orice angajator care are încadrat un/o astfel de salariat/salariață, indiferent de modalitatea de organizare, de natura juridică sau alte elemente. Scopul normei este acela de a garanta aceeași protecție juridică oricărei persoane dintre cele avute în vedere de textele criticate, adică aflate în concediu de creștere a copilului sau în perioada de plată a stimulentului de inserție, indiferent de statutul juridic al angajatorului. Legiuitorul nu poate reflecta în normele juridice toate eventualele ipoteze individuale, ci trebuie să aibă în vedere situația de ansamblu a problematicii reglementate.

17. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, notele scrise depuse, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

18. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

19. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, dispozițiile art. 25 alin. (3) și (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, publicată în Monitorul Oficial al României,

Partea I, nr. 830 din 10 decembrie 2010, aprobată cu modificări prin Legea nr. 132/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 452 din 28 iunie 2011, cu modificările și completările ulterioare, dispoziții care au următorul cuprins:

„(3) *Interdicția prevăzută la alin. (2) se extinde, o singură dată, cu 6 luni, după revenirea definitivă a salariaței/salariatului în unitate.*

(4) *Prevederile alin. (2) și (3) nu se aplică în cazul concedierii pentru motive ce intervin ca urmare a reorganizării judiciare sau a falimentului angajatorului, în condițiile legii.*”

20. Curtea observă că la data formulării contestației privind decizia de concediere, dispozițiile art. 25 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 stabileau că „*Interdicția prevăzută la alin. (2) se extinde, o singură dată, cu până la 6 luni după revenirea definitivă a salariaței/salariatului în unitate.*” Ulterior sesizării instanței judecătorești, prin art. I pct. 23 din Legea nr. 66/2016 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 304 din 20 aprilie 2016, art. 25 alin. (3) a fost modificat în sensul că „*Interdicția prevăzută la alin. (2) se extinde, o singură dată, cu 6 luni, după revenirea definitivă a salariaței/salariatului în unitate.*”

21. Însă, ținând seama de jurisprudența Curții Constituționale, concretizată în Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, potrivit căreia „sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare”, obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 25 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, în forma anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 66/2016.

22. Dispozițiile alin. (2) al art. 25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, la care fac trimitere normele criticate, prevăd că: „*Este interzis angajatorului să dispună încetarea raporturilor de muncă sau de serviciu în cazul:*

a) *salariaței/salariatului care se află, după caz, în concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap;*

b) *salariaței/salariatului care se află în plata stimulentului de inserție prevăzut la art. 7.*”

23. Instanța de trimitere consideră că dispozițiile legale criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegiu și fără discriminări, ale art. 21 referitor la accesul liber la justiție, ale art. 44 privind dreptul de proprietate privată și ale art. 56 referitor la contribuțiile financiare.

24. Examinând excepția de neconstituționalitate, cu titlu prealabil, Curtea observă că, potrivit Notei de fundamentare, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, prin reglementările sale, asigură o aplicare corespunzătoare a prevederilor Directivei 2010/18/UE de punere în aplicare a Acordului-cadru revizuit privind concediul pentru creșterea copilului, încheiat de BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP și CES, și de abrogare a Directivei 96/34/CE, care a fost adoptată în scopul încercării de a reconcilia viața profesională cu cea personală a lucrătorilor.

25. Acordul-cadru privind concediul pentru creșterea copilului prevede la Clauza 5 pct. 1 că: „*La sfârșitul concediului pentru creșterea copilului, lucrătorii au dreptul de a se întoarce la același loc de muncă sau, dacă acest lucru nu este posibil, la un loc de muncă echivalent sau similar care să corespundă contractului sau raportului lor de muncă.*”

26. Analizând reglementarea în ansamblul ei, Curtea reține că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 permit salariaței/salariatului să își întrerupă activitatea profesională pentru a se consacra responsabilităților familiale, asigurându-i, prin dispozițiile legale criticate, că își vor regăsi

postul la sfârșitul concediului pentru creșterea copilului. Astfel, potrivit dispozițiilor art. 25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, angajatorul are obligația de a aproba concediul pentru creșterea copilului, perioada de acordare stabilindu-se de comun acord cu angajatul. Totodată, potrivit alin. (2) al acestui articol, este interzis angajatorului să dispună încetarea raporturilor de muncă sau de serviciu în cazul salariații/salariatului care se află, după caz, în concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap, precum și în cazul salariații/salariatului care se află în plata stimulentului de inserție prevăzut la art. 7.

27. Curtea reține că prin alin. (3) și (4) ale art. 25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 interdicția prevăzută la alin. (2) se extinde, o singură dată, cu până la 6 luni, după revenirea definitivă a salariații/salariatului în unitate, însă nu se aplică în cazul concedierii pentru motive ce intervin ca urmare a reorganizării judiciare sau a falimentului angajatorului, în condițiile legii.

28. Referitor la critica de neconstituționalitate raportată la art. 16 alin. (1) din Constituție, Curtea constată că reglementarea supusă controlului nu poate fi privită ca aducând atingere principiului egalității în drepturi, care, așa cum a statuat în mod constant în jurisprudența sa, nu semnifică uniformitate, astfel că situații obiectiv diferite justifică și chiar impun un tratament juridic diferențiat. Ca atare, ținând cont atât de obiectivele urmărite de legiuitor, cât și de necesitatea de a proteja procesul de creștere și dezvoltare a copiilor, interdicția prevăzută prin textele de lege criticate se aplică tuturor angajatorilor, indiferent de statutul lor juridic, și are un caracter rezonabil și proporțional. Mai mult, dacă s-ar face o diferențiere pe criteriul statutului angajatorului, așa cum susține autoarea excepției, s-ar institui discriminări, având în vedere că salariații, indiferent că lucrează în sistemul public sau privat, se află în situații identice, respectiv în situația revenirii din concediul pentru creșterea copilului sau în plata stimulentului de inserție.

29. Cu privire la critica potrivit căreia situația este excesiv de împovărătoare pentru angajator în cazul săvârșirii unor abateri disciplinare grave de către salariatul revenit din concediul pentru creșterea copilului, având în vedere că norma criticată nu exonerează salariatul de răspunderea disciplinară, aceasta putând fi angajată în condițiile și cazurile prevăzute de lege, Curtea constată că angajatorul va putea stabili orice sancțiune disciplinară, mai puțin cea a concedierii.

30. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată, din oficiu, de Curtea de Apel Cluj — Secția a IV-a pentru litigii de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 4.142/117/2015* și constată că dispozițiile art. 25 alin. (3) și (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, în forma anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 66/2016 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Cluj — Secția a IV-a pentru litigii de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 27 septembrie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Bianca Drăghici

30. În ceea ce privește susținerea cu privire la reflexul de debarasare al angajatorilor față de salariații care revin din concediul pentru creșterea copilului sau față de cei aflați în plata stimulentului de inserție, Curtea constată că, tocmai pentru a preveni astfel de practici ale angajatorilor, legiuitorul, prin normele criticate, a instituit interdicția concedierii pe o durată cu până la 6 luni, după revenirea definitivă a salariații/salariatului în unitate.

31. În continuare, Curtea nu poate reține nici celelalte critici de neconstituționalitate, având în vedere că, în jurisprudența sa, și anume prin Decizia nr. 356 din 5 iulie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 825 din 13 septembrie 2005, și Decizia nr. 1.277 din 12 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 52 din 20 ianuarie 2011, a statuat că, „în condițiile în care, de regulă, între părțile contractului de muncă — angajator și salariat — există o discrepanță vădită din punct de vedere al potențialului economic și financiar în favoarea celui dintâi, statul — și anume statul de drept, democratic și social, așa cum este definită România în termenii art. 1 alin. (3) din Constituție — este ținut să intervină legal în sprijinul celui aflat într-o poziție de inferioritate economică. Obligația statului, în sensul arătat, decurge nemijlocit din prevederile art. 41 alin. (2) din Constituție”.

32. Așadar, din interpretarea teleologică a dispozițiilor legale criticate, Curtea constată că norma criticată reprezintă o măsură de protecție socială prin care legiuitorul a urmărit protejarea raporturilor de muncă ale salariatului/salariații pe o anumită perioadă de timp, respectiv 6 luni, după revenirea definitivă în activitate, pentru a-i permite readaptarea și stabilitatea în muncă.

33. În final, Curtea constată că dispozițiile art. 25 alin. (3) și (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 au ca scop protecția situației familiale a salariații/salariatului, respectiv a copilului minor al acestuia, încercându-se evitarea pierderii locului de muncă al părintelui și lipsirea totală de mijloace financiare de creștere a copilului, în perioada imediat următoare revenirii din concediul pentru creșterea copilului.

34. Având în vedere cele anterior referite, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 25 alin. (3) și (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 este neîntemeiată.

35. Dispozițiile art. 56 din Constituție referitor la contribuțiile financiare nu au incidență în cauză.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 616

din 2 octombrie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. (1) din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, art. II art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, precum și pentru instituirea altor măsuri financiare în domeniul bugetar, art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, art. 9 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, precum și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015, în ansamblul său, art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 privind unele măsuri pentru salarizarea personalului plătit din fonduri publice, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare și art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 privind unele măsuri bugetare în anul 2017, prorogarea unor termene, precum și modificarea și completarea unor acte normative

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Patricia Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Luminița Nicolescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, art. 23 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare și art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, excepție ridicată de Alexandru Makkai și alții în Dosarul nr. 33.566/3/2015 al Curții de Apel Bacău — Secția I civilă și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 507D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul Curții Constituționale nr. 1.786D/2017, având ca obiect excepția de

neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, excepție ridicată de Teodor Man și alții în Dosarul nr. 119/107/2017 al Tribunalului Alba — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ, fiscal și de insolvență.

4. La apelul nominal se prezintă, pentru autorii excepției, doamna avocat Ioana Viorica Mateș, cu împuternicire depusă la dosar. Lipsesc celelalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul Curții Constituționale nr. 2.047D/2017, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 și ale art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 privind unele măsuri pentru salarizarea personalului plătit din fonduri publice, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, excepție ridicată de Mihai Șova în Dosarul nr. 7.989/2/2016 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

6. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

7. Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul Curții Constituționale nr. 2.102D/2017, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013, excepție ridicată de Cătălin Catrina în Dosarul nr. 2.086/120/2016 al Curții de Apel Ploiești — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

8. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

9. Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul Curții Constituționale nr. 2.184D/2017, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 și art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 privind unele măsuri bugetare în anul 2017, prorogarea unor termene, precum și modificarea și

completarea unor acte normative, excepție ridicată de Constantin Ștefu și alții în Dosarul nr. 2.588/30/2016 al Tribunalului Timiș — Secția de contencios administrativ și fiscal.

10. La apelul nominal răspunde Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Banat” al Județului Timiș, prin consilier juridic, care arată însă că nu are drept de a pune concluzii în fața Curții Constituționale. Lipsesc celelalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

11. Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul Curții Constituționale nr. 2.464D/2017, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015, în ansamblul său, excepție ridicată de Stelică Huțuțui în Dosarul nr. 2.414/117/2017 al Tribunalului Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale.

12. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

13. Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul Curții Constituționale nr. 2.539D/2017, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015, în ansamblul său. Excepția a fost ridicată de Mircea Cârpelean în Dosarul nr. 556/112/2017 al Tribunalului Bistrița-Năsăud — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

14. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

15. Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul Curții Constituționale nr. 755D/2018, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 din Legea nr. 283/2011, art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012, art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013, art. 9 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 și ale art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017, excepție ridicată de Trandafir Chivu în Dosarul nr. 1.945/121/2017* al Curții de Apel Galați — Secția de contencios administrativ și fiscal.

16. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

17. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 507D/2017, nr. 1.786D/2017, nr. 2.047D/2017, nr. 2.102D/2017, nr. 2.184D/2017, nr. 2.464D/2017, nr. 2.539D/2017 și nr. 755D/2018, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor. Reprezentantul autorilor excepției din Dosarul nr. 1.786D/2017 și reprezentantul Ministerului Public sunt de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 1.786D/2017, nr. 2.047D/2017, nr. 2.102D/2017, nr. 2.184D/2017, nr. 2.464D/2017, nr. 2.539D/2017 și nr. 755D/2018 la Dosarul nr. 507D/2017, care este primul înregistrat.

18. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului autorilor excepției din Dosarul nr. 1.786D/2017, care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate. În acest sens, arată că de la intrarea în vigoare a Legii-cadru nr. 284/2010 au fost adoptate mai multe acte normative succesive care prevedeau suspendarea drepturilor prevăzute de art. 20 din anexa VII la legea amintită. Ulterior, în anul 2017, Legea-cadru nr. 284/2010 și-a încetat aplicarea. Concluzia care se desprinde este că drepturile la care s-a făcut referire nu au fost suspendate, ci au fost suprimate. Consideră că aceste drepturi constituie un drept fundamental,

care derivă din calitatea și condițiile de muncă speciale ale titularilor, iar restrângerea exercițiului acestora este contrară prevederilor art. 53 din Constituție.

19. Reprezentantul Ministerului Public, invocând jurisprudența în materie a Curții Constituționale, pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

20. Prin Încheierea din 11 ianuarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 33.566/3/2015, **Curtea de Apel Bacău — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, art. 23 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare și art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice.** Excepția a fost ridicată de Alexandru Makkai, Gică Cozma, Dorel Chicoș și Vasile Lazăr în cadrul unei acțiuni privind drepturi bănești.

21. Prin Încheierea din 16 mai 2017, pronunțată în Dosarul nr. 119/107/2017, **Tribunalul Alba — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ, fiscal și de insolvență a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015.** Excepția a fost ridicată de Teodor Man și alții cu prilejul soluționării unui litigiu privind funcționari publici.

22. Prin Sentința civilă nr. 1.246 din 6 aprilie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 7.989/2/2016, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 și ale art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 privind unele măsuri pentru salarizarea personalului plătit din fonduri publice, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare.** Excepția a fost ridicată de Mihai Șova cu prilejul soluționării unei cauze privind drepturi bănești.

23. Prin Încheierea din 7 iunie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 2.086/120/2016, **Curtea de Apel Ploiești — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013.** Excepția a fost ridicată de Cătălin Catrina în cadrul unei cauze privind drepturi bănești.

24. Prin Încheierea din 30 iunie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 2.588/30/2016, **Tribunalul Timiș — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 și art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 privind unele măsuri bugetare în anul 2017, prorogarea unor termene, precum și modificarea și**

completarea unor acte normative. Excepția a fost ridicată de Constantin Ștefu și alții cu prilejul soluționării unei cauze privind drepturi bănești.

25. Prin Sentința civilă nr. 4.685 din 12 septembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 2.414/117/2017, **Tribunalul Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015, în ansamblul său.** Excepția fost ridicată de Stelică Huțuțui cu prilejul soluționării unei cauze privind drepturi bănești.

26. Prin Încheierea din 15 septembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 556/112/2017, **Tribunalul Bistrița-Năsăud — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, precum și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015, în ansamblul său.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Mircea Cărpelean într-un litigiu privind funcționarii publici statutari.

27. Prin Încheierea din 10 mai 2018, pronunțată în Dosarul nr. 1.945/121/2017*, **Curtea de Apel Galați — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 din Legea nr. 283/2011, art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012, art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013, art. 9 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 și ale art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017.** Excepția a fost ridicată de Trandafir Chivu cu prilejul soluționării recursului formulat împotriva Sentinței civile nr. 1.067 din 21 decembrie 2017, pronunțată de Tribunalul Galați în Dosarul nr. 1.945/121/2017*.

28. **În motivarea excepției de neconstituționalitate,** autorii acesteia arată, în esență, că dispozițiile de lege criticate sunt neconstituționale, întrucât prevăd un termen nerezonabil de suspendare a plății drepturilor bănești pretinse. În acest sens, arată că art. 20 alin. (1) din anexa VII, secțiunea 3 la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice a prevăzut că, la trecerea în rezervă sau direct în retragere, respectiv la încetarea raporturilor de serviciu, cu dreptul la pensie, personalul militar, polițiștii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare beneficiază de acordarea unui ajutor stabilit în funcție de anumite criterii prevăzute de lege. Or, măsura adoptării unor acte normative succesive prin care a fost suspendată, în mod repetat, acordarea dreptului mai sus amintit afectează proporționalitatea măsurii și duce, în final, la anihilarea acestui drept. Suspendarea trebuie să se dispună pe un termen limitat și rezonabil, dar în acest caz raționamentul legiuitorului se dovedește în mod vădit lipsit de temei rezonabil.

29. În același sens, autorii excepției arată că statul nu este împiedicat să facă schimbări legislative, însă are obligația să mențină o balanță rezonabilă între încrederea indivizilor în prevederile legale existente și interesele pentru a căror satisfacere operează modificarea cadrului legal. Noțiunea de „speranță legitimă” trebuie înțeleasă și interpretată ca avându-și temeiul în dreptul cetățeanului la coerență și siguranță legislativă, astfel încât, în temeiul legii, acesta să își poată valorifica, păstra și apăra drepturile.

30. În continuare, autorii susțin că textele de lege supuse analizei de constituționalitate sunt lipsite de previzibilitate,

contravenind prevederilor art. 1 alin. (4) și (5) din Constituție. În acest sens, arată că sintagmele „*nu se acordă*” și „*nu se aplică*” nu respectă normele de tehnică legislativă, întrucât, fără a abroga dispozițiile art. 20 alin. (1) din anexa VII secțiunea 3 la Legea-cadru nr. 284/2010, legiuitorul îndeamnă la nerespectarea acestora, fără a se înscrie în niciunul dintre evenimentele legislative prevăzute în cadrul Legii nr. 24/2000. Formularea ambiguă a textelor de lege permite judecătorilor să „legifereze”, respectiv să adauge la lege. Judecătorul este constrâns să stabilească el însuși, pe cale jurisprudențială, în afara legii, substituindu-se legiuitorului. Astfel, în practică au rezultat două soluții: unele instanțe au considerat că dispozițiile de lege criticate nu suspendă acordarea drepturilor, în timp ce altele au considerat că suspendă. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, a arătat, prin Decizia nr. 16 din 8 iunie 2015, că „dispozițiile art. 9 din Legea nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, cu modificările și completările ulterioare, vizează exercițiul dreptului la acordarea ajutoarelor sau, după caz, indemnizațiilor, în sensul că acesta este suspendat în perioada 3 iulie — 31 decembrie 2010, și nu existența acestui drept”.

31. În susținerea celor mai sus arătate, autorii excepției invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, referitoare la condiția de claritate și previzibilitate a normei legale, prin Hotărârea din 1 decembrie 2005, pronunțată în Cauza *Păduraru împotriva României*, Hotărârea din 6 decembrie 2007, pronunțată în Cauza *Beian împotriva României*, Hotărârea din 29 martie 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*, și Hotărârea din 23 septembrie 1998, pronunțată în Cauza *Petra împotriva României*.

32. De asemenea, amintesc că, prin Decizia nr. 42 din 22 ianuarie 2014, Curtea Constituțională a statuat că „deși autoritățile au dreptul de a dispune cu privire la acordarea drepturilor bănești pretinse de autorii excepției de neconstituționalitate, restrângerea ori suspendarea acestor drepturi și în viitor, în condițiile în care textele de lege care le prevăd nu au fost abrogate, ar putea justifica întrebarea dacă aceste drepturi mai există și dacă nu cumva textele de lege care le prevăd au fost în fapt lipsite de eficiență, așa încât speranța titularilor acestor drepturi, deși are un suport legal, este în realitate lipsită de conținut. Astfel, deși formal limitată în timp, respectiv vizând durata unui an calendaristic, măsura de suspendare repetată a acestor drepturi, pentru mai mulți ani la rând, ar putea afecta caracterul previzibil al normelor de lege, creând incertitudine cu privire la existența acestor drepturi.”

33. În critica pe care o formulează, autorii excepției arată și că dispozițiile ordonanțelor de urgență prin care se prevede, în mai mulți ani consecutivi, că nu se acordă ajutoarele sau indemnizațiile la trecerea în rezervă sau direct în retragere, respectiv la încetarea raporturilor de serviciu, sunt neconstituționale, întrucât contracarează dispozițiile unei legi adoptate de Parlament printr-o ordonanță de urgență. Astfel sunt încălcate prevederile art. 1 alin. (4) și (5), art. 61 alin. (1), art. 102, art. 115 alin. (4) și art. 115 din Constituție. De asemenea, consideră că sunt încălcate prevederile art. 147 din Legea fundamentală, întrucât sunt încălcate decizii ale Curții Constituționale referitoare la articolele constituționale mai sus arătate.

34. Autorii excepției de neconstituționalitate susțin că dispozițiile de lege criticate aduc atingere și prevederilor art. 53 din Constituție, întrucât drepturile bănești pretinse sunt consacrate de lege, iar dispozițiile art. 15 alin. (1) din Constituție prevăd că cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi.

35. De asemenea, susțin că sunt încălcate prevederile art. 115 alin. (6) din Constituție, referitoare la interdicția afectării,

prin dispozițiile unei ordonanțe de urgență a Guvernului, a drepturilor și libertăților prevăzute de Constituție. În acest sens, arată că un drept recunoscut de lege unei persoane echivalează cu o creanță asupra statului, asimilată unui drept de proprietate în sensul Convenției europene pentru protecția drepturilor și libertăților fundamentale și care trebuie să se bucure de protecție juridică efectivă din partea statului, fără a exista posibilitatea suspendării *sine die* a plății acestor drepturi. Prin urmare, dreptul pretins se bucură atât de protecția art. 44 din Constituție, cât și de cea a art. 1 din Primul Protocol la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

36. Totodată, consideră că sunt înfrânte și prevederile constituționale ale art. 15 alin. (2) referitoare la neretroactivitatea legii, întrucât se anulează cu efect retroactiv un drept câștigat sub legea veche.

37. Autorii excepției susțin că sunt încălcate și prevederile art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție, întrucât se instituie o discriminare între persoanele cărora le-au încetat raporturile de muncă prin pensionare anterior intrării în vigoare a dispozițiilor legale prin care a fost suspendată plata acestor ajutoare și persoanele care s-au pensionat ulterior, cărora le este refuzată plata acestor ajutoare. În același timp, există o inegalitate de tratament între persoanele ale căror raporturi de muncă au încetat prin deces și persoanele ale căror raporturi de muncă au încetat prin pensionare, ce rezultă din dispozițiile art. 11 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, care prevede că dispozițiile art. 11 alin. (1) din același act normativ nu se aplică în situația încetării raporturilor de muncă sau serviciu ca urmare a decesului angajatului. Or, dacă în cazul persoanelor ale căror raporturi de serviciu încetează prin deces nu a fost suspendată plata către moștenitori a ajutoarelor prevăzute de art. 20 alin. (1) și (2) din anexa VII — secțiunea 3 din Legea-cadru nr. 284/2010, este evident că se produce o discriminare celorlalte persoane ale căror raporturi de serviciu încetează prin pensionare, retragere sau trecere în rezervă.

38. **Curtea de Apel Bacău — Secția I civilă, Tribunalul Alba — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ, fiscal și de insolvență, Curtea de Apel Ploiești — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, Tribunalul Timiș — Secția de contencios administrativ și fiscal, Tribunalul Cluj — Secția mixtă, de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale, Tribunalul Bistrița-Năsăud — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și Curtea de Apel Galați — Secția de contencios administrativ și fiscal** consideră că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată.

39. **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal** nu își exprimă opinia asupra temeiniciei excepției de neconstituționalitate.

40. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

41. **Guvernul**, invocând jurisprudența în materie a Curții Constituționale, arată că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată.

42. **Avocatul Poporului** consideră că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale.

43. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile

procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

44. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

45. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie următoarele dispoziții de lege:

— Art. 13 alin. (1) din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 878 din 28 decembrie 2010: „*În anul 2011, dispozițiile legale privind acordarea ajutoarelor sau, după caz, indemnizațiilor la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă nu se aplică.*”;

— Art. 9 din Legea nr. 283/2011 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 887 din 14 decembrie 2011. În realitate, Curtea apreciază că sunt avute în vedere dispozițiile art. II art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, precum și pentru instituirea altor măsuri financiare în domeniul bugetar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 636 din 10 septembrie 2010, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 283/2011, dispoziții potrivit cărora: „*În anul 2012 nu se acordă ajutoarele sau, după caz, indemnizațiile la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă.*”;

— Art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene din acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 845 din 13 decembrie 2012: „*Prevederile art. 7 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2012, aprobată cu modificări prin Legea nr. 182/2012, și ale art. 1 alin. (4) și (5), art. 2, 3, art. 4 alin. (1) și (2), art. 6, 7, 9, 11, art. 12 alin. (2) și art. 13 ale art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, precum și pentru instituirea altor măsuri financiare în domeniul bugetar, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 283/2011, se aplică în mod corespunzător și în anul 2013.*”;

— Art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 703 din 15 noiembrie 2013: „*(1) În anul 2014 nu se acordă ajutoarele sau, după caz, indemnizațiile la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă.*”;

— Art. 9 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 925 din 18 decembrie 2014: „*(1) În anul 2015, dispozițiile legale privind acordarea ajutoarelor sau, după caz, indemnizațiilor la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă nu se aplică.*”;

— Art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele

măsuri fiscal-bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 923 din 11 decembrie 2015: „(1) În anul 2016, dispozițiile legale privind acordarea ajutoarelor sau, după caz, a indemnizațiilor la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă nu se aplică.” De asemenea, autorii excepției critică Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 în ansamblul său.

— Art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 privind unele măsuri pentru salarizarea personalului plătit din fonduri publice, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.035 din 22 decembrie 2016: „(1) În perioada 1 ianuarie — 28 februarie 2017, dispozițiile legale privind acordarea ajutoarelor sau, după caz, indemnizațiilor la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă nu se aplică.”

— Art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 privind unele măsuri bugetare în anul 2017, prorogarea unor termene, precum și modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 30 ianuarie 2017: „(3) Prevederile art. 1 alin. (3)—(5), art. 2—4, art. 5 alin. (2)—(4) și art. 6—11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 privind unele măsuri pentru salarizarea personalului plătit din fonduri publice, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, se aplică în mod corespunzător și în perioada 1 martie — 31 decembrie 2017.”

46. Curtea constată că, în prezent, dispozițiile de lege criticate și-au încetat aplicarea. Cu toate acestea, având în vedere cele reținute prin Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, potrivit cărora „sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare”, precum și faptul că dispozițiile de lege criticate sunt aplicabile în cauzele în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, Curtea va analiza constituționalitatea textelor de lege cu care a fost sesizată.

47. Autorii excepției de neconstituționalitate consideră că textele de lege criticate sunt contrare următoarelor prevederi din Constituție: art. 1 alin. (3), (4) și (5), referitoare la respectarea demnității umane, principiul separației puterilor în stat și obligația respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 15 referitor la universalitate, art. 16 alin. (1) și (2), privind egalitatea în drepturi, art. 41 privind dreptul la muncă și protecția socială a muncii, art. 44 privind dreptul de proprietate, art. 21 alin. (3) privind accesul liber la justiție, art. 24 privind dreptul la apărare, art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți, art. 61 alin. (1) referitor la rolul Parlamentului, art. 102 privind rolul Guvernului, art. 115 alin. (4) referitor la delegarea legislativă și art. 147 alin. (4) privind deciziile Curții Constituționale. De asemenea, autorii excepției invocă încălcarea art. 20 din Constituție, prin raportare la prevederile art. 1 din Primul Protocol la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind proprietatea.

48. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că textele de lege prin care s-a dispus, în mai mulți ani succesivi, neacordarea ajutoarelor sau, după caz, a indemnizațiilor la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă au fost supuse în numeroase rânduri analizei de constituționalitate. Astfel, prin Decizia nr. 170 din 19 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 354 din 22 mai 2015, paragraful 21, Curtea a reținut, în esență, că aceste drepturi bănești „reprezintă beneficii acordate anumitor categorii socioprofesionale în virtutea statutului special al acestora, fără a avea însă un temei

constituțional”. Prin paragraful 23 al aceleiași decizii, Curtea a precizat că „art. 53 din Constituție [...] se referă la restrângerea exercițiului unor drepturi ori libertăți fundamentale. Or, ajutoarele ori indemnizațiile la care se referă art. 13 alin. (1) din Legea nr. 285/2010 nu fac parte din această categorie de drepturi, astfel că legiuitorul este liber să dispună cu privire la conținutul, limitele și condițiile de acordare a acestora, precum și să dispună diminuarea ori chiar încetarea acordării acestora, fără a fi necesară întrunirea condițiilor stabilite de art. 53 din Legea fundamentală”.

49. De asemenea, prin Decizia nr. 192 din 23 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 425 din 8 iunie 2017, paragraful 19, Curtea a reținut că, potrivit art. 41 alin. (2) din Constituție, salariații au dreptul la măsuri de protecție socială care privesc: securitatea și sănătatea salariaților, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim brut pe țară, repausul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții deosebite sau speciale, formarea profesională, „precum și în alte situații specifice, stabilite prin lege”. Prin urmare, nu există o obligație constituțională a legiuitorului de a reglementa acordarea de ajutoare sau indemnizații la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă.

50. Având în vedere natura acestor drepturi, Curtea, prin Decizia nr. 443 din 21 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 580 din 29 iulie 2016, paragraful 32, a reținut ca fiind lipsită de temei critica de neconstituționalitate formulată în raport cu prevederile art. 1 alin. (4), art. 61 privind rolul și structura Parlamentului și art. 102 referitor la rolul și structura Guvernului. În acest sens, a arătat că „interdicția Guvernului de a adopta ordonanțe de urgență care împiedică o lege adoptată de Parlament să-și producă efectele nu a vizat și dreptul puterii executive de a reglementa cu privire la drepturi care nu au o consacrare constituțională”.

51. Prin aceeași decizie, paragrafele 34 și 35, Curtea a reținut că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 au fost adoptate cu respectarea prevederilor art. 115 alin. (4) din Constituție.

52. Prin Decizia nr. 541 din 14 iulie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 622 din 17 august 2015, paragraful 18, Curtea, referindu-se la compatibilitatea dispozițiilor de lege criticate cu prevederile constituționale și convenționale referitoare la dreptul de proprietate, a amintit că „în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, așa cum este Hotărârea din 8 noiembrie 2005, pronunțată în Cauza *Kechko împotriva Ucrainei*, paragraful 23, s-a statuat că statul este în măsură să stabilească ce beneficii trebuie plătite angajaților săi din bugetul de stat. Astfel, statul poate dispune introducerea, suspendarea sau încetarea plății unor astfel de beneficii prin modificări legislative corespunzătoare. În același sens este și Decizia de inadmisibilitate din 6 decembrie 2011, pronunțată în cauzele conexe nr. 44.232/11 și nr. 44.605/11 *Felicia Mihăieș împotriva României și Adrian Gavril Senteș împotriva României*, paragrafele 15 și 19, prin care Curtea de la Strasbourg amintește că, datorită unei cunoașteri directe a propriei societăți și a necesităților acestora, autoritățile naționale se află, în principiu, într-o poziție mai adecvată decât instanța internațională pentru a stabili ce anume este «de utilitate publică». În consecință, în cadrul mecanismului de protecție creat de convenție, este de competența acestora să se pronunțe primele cu privire la existența unei probleme de interes general. Considerând normal ca legiuitorul să dispună de o mare libertate în conducerea unei politici economice și sociale, Curtea respectă modul în care acesta percepe imperati-

«utilității publice», cu excepția cazului în care raționamentul său se dovedește în mod vădit lipsit de orice temei rezonabil (paragraful 19).»

53. Referindu-se la criticile raportate la prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție, Curtea, prin Decizia nr. 204 din 30 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 541 din 10 iulie 2017, paragraful 24, a reținut: „Faptul că legiuitorul a considerat că, în ipoteza încetării raporturilor de muncă sau serviciu ca urmare a decesului angajatului, dispozițiile legale privind acordarea ajutoarelor sau, după caz, a indemnizațiilor respective se aplică nu poate constitui un privilegiu care să conducă la încălcarea dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituție și nici nu creează discriminare între categoriile de angajați.”

54. De asemenea, raportându-se la aceleași prevederi din Constituție, Curtea, prin Decizia nr. 135 din 10 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 395 din 24 mai 2016, a reținut că „situația diferită în care se găsesc persoanele în funcție de aplicarea principiului *tempus regit actum* nu poate fi considerată ca fiind contrară dispozițiilor constituționale referitoare la egalitatea în drepturi a cetățenilor.”

58. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Alexandru Makkai și alții în Dosarul nr. 33.566/3/2015 al Curții de Apel Bacău — Secția I civilă, de Teodor Man și alții în Dosarul nr. 119/107/2017 al Tribunalului Alba — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ, fiscal și de insolvență, de Mihai Șova în Dosarul nr. 7.989/2/2016 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, de Cătălin Catrina în Dosarul nr. 2.086/120/2016 al Curții de Apel Ploiești — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, de Constantin Ștefu și alții în Dosarul nr. 2.588/30/2016 al Tribunalului Timiș — Secția de contencios administrativ și fiscal, de Stelică Huțuțu în Dosarul nr. 2.414/117/2017 al Tribunalului Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale, de Mircea Cârpelean în Dosarul nr. 556/112/2017 al Tribunalului Bistrița-Năsăud — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și de Trandafir Chivu în Dosarul nr. 1.945/121/2017* al Curții de Apel Galați — Secția de contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 13 alin. (1) din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, art. II art. 9 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, precum și pentru instituirea altor măsuri financiare în domeniul bugetar, art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012 privind stabilirea salariilor personalului din sectorul bugetar în anul 2013, prorogarea unor termene de acte normative, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2014, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, art. 9 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, cât și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015, în ansamblul său, art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 privind unele măsuri pentru salarizarea personalului plătit din fonduri publice, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare și art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 privind unele măsuri bugetare în anul 2017, prorogarea unor termene, precum și modificarea și completarea unor acte normative sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Bacău — Secția I civilă, Tribunalului Alba — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ, fiscal și de insolvență, Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, Curții de Apel Ploiești — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, Tribunalului Timiș — Secția de contencios administrativ și fiscal, Tribunalului Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale, Tribunalului Bistrița-Năsăud — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și Curții de Apel Galați — Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 2 octombrie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

55. Cu privire la caracterul previzibil al dispozițiilor referitoare la neacordarea ajutoarelor sau, după caz, a indemnizațiilor la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă, prin Decizia nr. 541 din 14 iulie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 622 din 17 august 2015, paragraful 17, Curtea a reținut că persoanele care se pensionează se supun dispozițiilor legale în vigoare la data deschiderii dreptului la pensie, potrivit principiului *tempus regit actum*.

56. Cât privește critica referitoare la art. 15 alin. (2) din Constituție, Curtea, prin Decizia nr. 170 din 19 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 354 din 22 mai 2015, paragraful 24, a reținut că dispozițiile de lege criticate nu retroactivează.

57. Având în vedere că nu au intervenit elemente noi, de natură să justifice reconsiderarea jurisprudenței în materie a Curții Constituționale, considerentele și soluțiile deciziilor mai sus amintite își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 618

din 2 octombrie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 30 alin. (1) lit. e), alin. (2) și (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice și ale art. II din Legea nr. 325/2015 pentru modificarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Patricia Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Luminița Nicolescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 30 alin. (1), (2) și (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice și ale art. II din Legea nr. 325/2015 pentru modificarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, excepție ridicată de Compania de Remorcare Maritimă „Coremar” — S.A. din Constanța în Dosarul nr. 44.200/3/2016 (nr. vechi 303/2018) al Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 576D/2018.

2. La apelul nominal se prezintă autoarea excepției, prin doamna avocat Eugenia Vaida, cu împuternicire depusă la dosar. Lipsesc celelalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în dosarele Curții Constituționale nr. 689D/2018, nr. 695D/2018, nr. 705D/2018 și nr. 765D/2018, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a aceluiași text de lege, excepție invocată de Compania de Remorcare Maritimă „Coremar” — S.A. din Constanța în dosarele nr. 3.859/118/2017, nr. 3.079/118/2017 și nr. 7.266/118/2017 ale Tribunalului Constanța — Secția I civilă și în Dosarul nr. 5.059/118/2016 al Curții de Apel Constanța — Secția I civilă.

4. La apelul nominal se prezintă autorul excepției, prin doamna avocat Eugenia Vaida, cu împuternicire depusă la dosar. Lipsesc celelalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 576D/2018, nr. 689D/2018, nr. 695D/2018, nr. 705D/2018 și nr. 765D/2018, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor. Reprezentantul Companiei de Remorcare Maritimă „Coremar” — S.A. din Constanța și reprezentantul Ministerului Public sunt de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 689D/2018, nr. 695D/2018, nr. 705D/2018 și nr. 765D/2018 la Dosarul nr. 576D/2018, care este primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului autorului excepției de neconstituționalitate, care solicită admiterea acesteia. În acest sens, arată că, în anul 2005, Compania de Remorcare Maritimă „Coremar” — S.A. a parcurs etapele legale de evaluare a locurilor de muncă și a obținut un aviz de încadrare în condiții speciale de muncă. În urma reevaluării ulterioare, în anul 2013 s-a emis un aviz de respingere a menținerii condițiilor speciale de muncă.

Totuși, salariații au solicitat păstrarea încadrării în condiții speciale până la intrarea în vigoare a Legii nr. 325/2015, a cărei neconstituționalitate se invocă. Astfel, textele de lege criticate sunt contrare art. 1 alin. (5) din Constituție, întrucât instituie o reglementare neclară, imprecisă și insuficientă, neprecizând ce se întâmplă cu salariații ale căror locuri de muncă nu mai sunt încadrate în condiții speciale și de când angajatorul nu mai datorează contribuția de asigurări sociale majorată pentru aceștia. Interpretările date de organele administrative și instanțele de judecată acestor dispoziții de lege confirmă caracterul lor neclar și imprecis.

7. În susținerea celor arătate invocă jurisprudența Curții Constituționale prin Decizia nr. 225 din 4 aprilie 2017, în ceea ce privește considerentele referitoare la principiul clarității și previzibilității legii, și Decizia nr. 224 din 4 aprilie 2017, cu privire la omisiunile legislative.

8. În continuare, arată că dispozițiile de lege criticate aduc atingere și prevederilor art. 44 din Constituție, întrucât determină o pierdere patrimonială, constând în plata contribuțiilor de asigurări sociale majorate, deși salariații nu mai lucrează în condiții speciale.

9. Totodată, susține că este încălcat și principiul neretroactivității legii civile, întrucât se referă la o situație juridică anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 325/2015, pe care o reglementează.

10. În sfârșit, susține că se creează un tratament inequitabil între salariații care lucrează în condiții speciale și cei care nu mai lucrează în aceste condiții, de vreme ce li se aplică același tratament juridic sub aspectul protecției sociale.

11. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată. În acest sens, arată că autoarea excepției este, în realitate, nemulțumită de modul de aplicare a textelor de lege criticate. De asemenea, amintește că dispozițiile legale criticate au mai fost analizate de Curtea Constituțională, în jurisprudența sa, sub aspectul conformității lor cu principiul egalității în drepturi.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

12. Prin Încheierea din 17 aprilie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 44.200/3/2016 (nr. vechi 303/2018), **Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 30 alin. (1), (2) și (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice și ale art. II din Legea nr. 325/2015 pentru modificarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice**. Excepția a fost ridicată de Compania de Remorcare Maritimă „Coremar” — S.A. din Constanța.

13. Prin Încheierea din 5 aprilie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 3.859/118/2017, Încheierea din 13 aprilie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 3.079/118/2017, și Încheierea din 4 mai 2018, pronunțată în Dosarul nr. 7.266/118/2017, **Tribunalul Constanța — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 30 alin. (1), (2) și (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul**

unitar de pensii publice și ale art. II din Legea nr. 325/2015 pentru modificarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice. Excepția a fost ridicată de Compania de Remorcare Maritimă „Coremar” — S.A. din Constanța.

14. Prin Încheierea din 11 mai 2018, pronunțată în Dosarul nr. 5.059/118/2016, **Curtea de Apel Constanța — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 30 alin. (1) lit. e), alin. (2) și (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.** Excepția a fost ridicată de Compania de Remorcare Maritimă „Coremar” — S.A. din Constanța.

15. **În motivarea excepției de neconstituționalitate,** autoarea acesteia arată, în esență, că, în urma parcurgerii procedurii prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 1.025/2003 privind metodologia și criteriile de încadrare a persoanelor în locuri de muncă în condiții speciale, a obținut, în anul 2005, un aviz pentru încadrarea în condiții speciale a activității desfășurate de personalul navigant din unitățile de transport maritim și fluvial care lucrează în sala mașinilor de pe navele maritime și fluviale cu capacitate de peste 600 CP. În urma reevaluării acestor locuri de muncă, în temeiul art. 30 din Legea nr. 263/2010 și al procedurii reglementate de Hotărârea Guvernului nr. 1.284/2011 privind stabilirea procedurii de reevaluare a locurilor de muncă în condiții speciale prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, a fost emis, la data de 8 august 2013, un aviz negativ privind menținerea acelor locuri de muncă în condiții speciale. Efectele acestui aviz negativ au fost interpretate diferit de autoritățile administrative și instanțele de judecată, în sensul că încetarea încadrării locurilor de muncă în condiții speciale se va realiza fie după modificarea anexelor nr. 2 și 3 la Legea nr. 263/2010, fie după o prevedere legală expresă, fie de la data emiterii avizului negativ.

16. Având în vedere aceste aspecte, autoarea excepției consideră că dispozițiile art. 30 alin. (1) lit. e), alin. (2) și alin. (3) din Legea nr. 263/2010 nu întrunesc condițiile de claritate și predictibilitate a normei de lege, angajatorul neputând stabili cu certitudine momentul din care va înceta să plătească contribuțiile de asigurări sociale majorate pentru salariații care nu mai sunt încadrați în locurile de muncă în condiții speciale.

17. De asemenea, consideră că obligarea angajatorului la plata acestor contribuții majorate după momentul emiterii avizului negativ referitor la încadrarea locurilor de muncă în condiții speciale încalcă dreptul său de proprietate, de vreme ce salariații nu mai desfășoară munca în condiții speciale.

18. Totodată, susține că dispozițiile Legii nr. 325/2015 nu pot fi aplicate retroactiv, întrucât s-ar încălca prevederile art. 15 din Constituție.

19. În sfârșit, autoarea excepției arată că textele de lege criticate sunt discriminatorii și contrare prevederilor constituționale referitoare la protecția muncii, în condițiile în care există salariați care lucrează în condiții speciale și salariați care nu mai lucrează în condiții speciale, nemaexistând aviz favorabil care să constate acest lucru, dar beneficiază de aceleași drepturi.

20. **Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, Tribunalul Constanța — Secția I civilă și Curtea de Apel Constanța — Secția I civilă** consideră că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată.

21. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

22. **Avocatul Poporului** arată că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale.

23. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

24. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

25. **Obiectul excepției de neconstituționalitate,** potrivit încheierilor de sesizare, îl constituie dispozițiile art. 30 alin. (1), (2) și (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 852 din 20 decembrie 2010, precum și dispozițiile art. II din Legea nr. 325/2015 pentru modificarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 937 din 18 decembrie 2015. Curtea observă că salariații la care se referă autorul excepției se încadrează în ipoteza art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010, astfel că celelalte subpuncte ale art. 30 alin. (1) nu sunt incidente în cauzele în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate. Prin urmare, potrivit dispozițiilor art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, aceste din urmă dispoziții de lege nu vor fi supuse analizei de constituționalitate. Dispozițiile de lege criticate au următoarea redactare:

— Art. 30 alin. (1) lit. e), alin. (2) și (3) din Legea nr. 263/2010:
„(1) În sensul prezentei legi, locurile de muncă în condiții speciale sunt cele din: [...]

e) activitățile și unitățile prevăzute în anexele nr. 2 și 3; [...]

(2) Periodic, din 5 în 5 ani, locurile de muncă în condiții speciale de muncă prevăzute la alin. (1) lit. e) sunt supuse procedurii de reevaluare a încadrării în condiții speciale, stabilită prin hotărâre a Guvernului.

(3) Procedura de reevaluare prevăzută la alin. (2) se stabilește prin hotărâre a Guvernului, elaborată în termen de 9 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.”;

— Art. II din Legea nr. 325/2015: *„Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, angajatorii care, în urma procedurii de reevaluare, nu au mai obținut avizul de încadrare în condiții speciale de muncă datorează contribuția de asigurări sociale în cota prevăzută de lege pentru condiții normale de muncă, aceștia nemaiavănd temei legal pentru încadrarea persoanelor în condiții speciale de muncă.”.*

26. Autoarea excepției susține că aceste texte de lege sunt contrare următoarelor prevederi din Constituție: art. 1 alin. (5) referitor la obligația respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea legii, art. 16 privind egalitatea în drepturi a cetățenilor, art. 41 privind munca și protecția socială a muncii și art. 44 privind dreptul de proprietate.

27. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 enumeră locurile de muncă încadrate în condiții speciale, iar ipoteza prevăzută la lit. e) se referă la acele locuri de muncă în care încadrarea în condițiile speciale a avut în vedere nu doar natura activității, ci și condițiile concrete în care se desfășoară aceasta în diversele unități și consecințele asupra securității și sănătății salariaților și a capacității de muncă a acestora. Aceste condiții nu puteau fi constatate decât printr-o evaluare concretă, care s-a realizat anterior, potrivit procedurii stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 1.025/2003 privind metodologia și criteriile de încadrare a persoanelor în locuri de muncă în condiții speciale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I,

nr. 645 din 10 septembrie 2003. În urma acestei evaluări, Legea nr. 226/2006 privind încadrarea unor locuri de muncă în condiții speciale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 509 din 13 iunie 2006, a stabilit lista activităților și unităților unde se află locuri de muncă încadrate în condiții speciale. Abrogând Legea nr. 226/2006, Legea nr. 263/2010 a preluat listele activităților și unităților cu locuri de muncă încadrate în condiții speciale în anexele nr. 2 și 3.

28. Curtea reține, totodată, că, alături de enumerarea expresă a locurilor de muncă încadrate în condiții speciale, în cuprinsul art. 30 alin. (1) din Legea nr. 263/2010, art. 3 alin. (1) lit. h) din același act normativ stabilește criteriile generale care justifică această încadrare, arătând că este vorba de „*locurile de muncă unde gradul de expunere la factorii de risc profesional sau la condițiile specifice unor categorii de servicii publice, pe durata a cel puțin 50% din timpul normal de muncă, poate conduce în timp la îmbolnăviri profesionale, la comportamente riscante în activitate, cu consecințe grave asupra securității și sănătății în muncă a asiguraților*”. Per a contrario, atunci când locurile de muncă nu întrunesc aceste criterii, acestea nu pot fi încadrate în condiții speciale.

29. Prin urmare, Curtea apreciază că încadrarea locurilor de muncă prevăzute de art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010 în condiții speciale trebuie să se subordoneze, în egală măsură, criteriilor stabilite prin art. 3 alin. (1) lit. h) din același act normativ, iar, în măsura în care, în urma reevaluării, se constată că aceste criterii nu mai sunt întrunite, nu se mai poate vorbi de existența unui temei legal pentru a se păstra o astfel de încadrare. De altfel, lămuritoare sunt și dispozițiile art. 3 alin. (1) și (2) din Hotărârea Guvernului nr. 1.284/2011 privind stabilirea procedurii de reevaluare a locurilor de muncă în condiții speciale prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 935 din 29 decembrie 2011, în care se arată, în mod expres, că „*reevaluarea locurilor de muncă în condiții speciale se realizează în baza următoarelor criterii: a) existența activităților și a unităților pentru care se solicită reevaluarea, în anexele nr. 2 și 3 la Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare; b) existența locurilor de muncă pentru care au fost acordate avizele de încadrare în*

condiții speciale, la unitățile solicitante; c) existența, la locurile de muncă pentru care se solicită reevaluarea, a acelorași factori de risc identificați inițial pentru care a fost acordat avizul de încadrare în condiții speciale; d) identificarea prezenței efectelor nocive asupra stării de sănătate a lucrătorilor identificate prin boli profesionale sau boli legate de profesiune, pentru care a fost acordat avizul de încadrare în condiții speciale la locurile de muncă și pentru care se solicită reevaluarea”, iar „**menținerea încadrării locurilor de muncă în condiții speciale se realizează în condițiile îndeplinirii cumulative a criteriilor prevăzute la alin. (1)**”.

30. Având în vedere cele mai sus reținute, Curtea apreciază că aspectele invocate de autorul excepției nu relevă vicii de constituționalitate, ci probleme de interpretare și aplicare a legii, a căror soluționare revine competenței instanței de judecată.

31. Faptul că prin art. II din Legea nr. 325/2015 s-a prevăzut în mod expres că, „*începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, angajatorii care, în urma procedurii de reevaluare, nu au mai obținut avizul de încadrare în condiții speciale de muncă datorează contribuția de asigurări sociale în cota prevăzută de lege pentru condiții normale de muncă, aceștia nemaivând temei legal pentru încadrarea persoanelor în condiții speciale de muncă*”, nu este de natură să schimbe concluziile mai sus reținute. Astfel, deși, pentru a respecta principiul neretroactivității legii, consacrat de art. 15 alin. (2) din Constituție, textul de lege amintit se aplică de la momentul intrării sale în vigoare pentru viitor, această situație nu trebuie interpretată în sensul că, anterior intrării sale în vigoare, angajatorii care, în urma procedurii de reevaluare, nu au mai obținut avizul de încadrare în condiții speciale de muncă datorau contribuția de asigurări sociale în cota prevăzută de lege pentru condiții speciale de muncă. Din contră, precizarea făcută în textul de lege, în care se arată că angajatorii nu mai plătesc contribuții de asigurări sociale aferente locurilor de muncă în condiții speciale, „*nemaivând temei legal pentru încadrarea persoanelor în condiții speciale de muncă*”, nu face decât să confirme cele mai sus reținute, în sensul că, prin constatarea inexistenței condițiilor concrete de risc la locul de muncă, în urma reevaluării, dispozițiile legale referitoare la locurile de muncă în condiții speciale nu mai sunt incidente.

32. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Compania de Remorcare Maritimă „Coremar” — S.A. din Constanța în Dosarul nr. 44.200/3/2016 (nr. vechi 303/2018) al Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, în dosarele nr. 3.859/118/2017, nr. 3.079/118/2017 și nr. 7.266/118/2017 ale Tribunalului Constanța — Secția I civilă și în Dosarul nr. 5.059/118/2016 al Curții de Apel Constanța — Secția I civilă și constată că dispozițiile art. 30 alin. (1) lit. e), alin. (2) și (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice și ale art. II din Legea nr. 325/2015 pentru modificarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, Tribunalului Constanța — Secția I civilă și Curții de Apel Constanța — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 2 octombrie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

ORDIN

privind aprobarea Ghidului solicitantului aferent măsurii II.9 „Conversia la sistemele de management de mediu și audit și la acvacultura ecologică” din Programul operațional pentru pescuit și afaceri maritime 2014—2020

Având în vedere Referatul de aprobare al Direcției generale pescuit — Autoritatea de management pentru POPAM nr. 329.986 din 11.12.2018,

în temeiul prevederilor:

— art. 21 din Hotărârea Guvernului nr. 347/2016 privind stabilirea cadrului general de implementare a operațiunilor cofinanțate din Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime prin Programul operațional pentru pescuit și afaceri maritime 2014—2020;

— Regulamentului (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.083/2006 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

— Regulamentului (UE) nr. 508/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 privind Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a regulamentelor (CE) nr. 2.328/2003, (CE) nr. 861/2006, (CE) nr. 1.198/2006 și (CE) nr. 791/2007 ale Consiliului și a Regulamentului (UE) nr. 1.255/2011 al Parlamentului European și al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

— Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1.605/2002 al Consiliului;

— art. 11 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

— Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 49/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune, politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014—2020 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garanțării, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 56/2016, cu modificările și completările ulterioare;

— Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 816/2016 privind aprobarea Listei detaliate a cheltuielilor eligibile pentru operațiunile finanțate, inclusiv cheltuielile de personal ale Autorității de management, în cadrul Programului operațional pentru pescuit și afaceri maritime 2014—2020, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 9 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 30/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, precum și pentru modificarea art. 6 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 1.186/2014 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Administrarea Sistemului Național Antigrindină și de Creștere a Precipitațiilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul agriculturii și dezvoltării rurale emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Ghidul solicitantului aferent măsurii II.9 și afaceri maritime 2014—2020, prevăzut în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

„Conversia la sistemele de management de mediu și audit și la acvacultura ecologică” din Programul operațional pentru pescuit

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Dumitru Daniel Botănoiu,
secretar de stat

București, 9 ianuarie 2019.

Nr. 27.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 89 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

ACTE ALE ORDINULUI ASISTENȚILOR MEDICALI GENERALIȘTI, MOAȘELOR ȘI ASISTENȚILOR MEDICALI DIN ROMÂNIA

ORDINUL ASISTENȚILOR MEDICALI GENERALIȘTI, MOAȘELOR ȘI ASISTENȚILOR MEDICALI DIN ROMÂNIA

DECIZIE

pentru modificarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activității

Comisiei naționale/teritoriale de etică și deontologie a Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, adoptat prin Hotărârea Biroului executiv al Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România nr. 26/2009

În conformitate cu prevederile art. 29 lit. h) din Statutul Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, aprobat prin Hotărârea Adunării generale naționale a Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România nr. 1/2009, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere prevederile art. 22 alin. (5) din Regulamentul de organizare și funcționare al Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, aprobat prin Hotărârea Adunării generale naționale a Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România nr. 3/2009, cu modificările și completările ulterioare,

Biroul executiv al Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România emite următoarea decizie:

Art. I. — Articolul 5 din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activității Comisiei naționale/teritoriale de etică și deontologie a Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, adoptat prin Hotărârea Biroului executiv al Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România nr. 26/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 62 din 27 ianuarie 2010, cu modificările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 5. — (1) Comisia națională de etică și deontologie este compusă din președinte și 5 membri nominalizați de Biroul executiv.

(2) Comisia teritorială de etică și deontologie este compusă din președinte și 2 sau 4 membri nominalizați de Biroul consiliului județean/municipiului București.

(3) În vederea asigurării lucrărilor Comisiei naționale/teritoriale de etică și deontologie, unul dintre membrii nominalizați de Biroul executiv, respectiv Biroul consiliului județean/municipiului București va îndeplini atribuțiile de secretar.”

Art. II. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România,
Mircea Timofte

București, 22 ianuarie 2019.

Nr. 3.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

